

Sosiaali- ja terveysministeriö
STM / Kirjaamo

Viite:
STM 024:00/2017

ASIA: Kannanottomme lausuntopyyntöön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Yliopistojen ja tutkimusalan henkilöstöliitto YHL ry lausuu asiassa seuraavaa:

Katsomme, että lakiuudistus selkeyttää nyt perin monimutkaista järjestelmää ja keventää hallintoa esim. Kelassa, kun hyödynnetään uutta tulorekisteriä, mikä auttaa päätöksenteossa olevia ulkomaalaisia työntekijöitä. Kun poistetaan 4 kk:n työsuhteen ehto (eli jos alle 4 kk työskentelevä sairastaa, työnantaja voi saada korvausta sairausajan palkasta), asiassa tapahtuu parannus, sillä nyt järjestelmä tukkii opiskelijoille väliinputoamista aiheuttavan reiän. Jos henkilö saapuu Suomeen työhön, vakuuttaminen tapahtuu työskentelyn perusteella. Jos henkilö saapuu Suomeen muuna kuin työntekijänä, tutkitaan asumisen perusteet: onko asuminen vakinaista vai ei?

Toteamme, että lakimuutoksessa heikentyy tilapäisen ulkomailla oleskelun vaikutus sosiaaliturvaan. Jos kansalainen on esim. vuorotteluvapaalla yli 6 kk ulkomailla, hän ei kuulu Suomen sosiaaliturvan piiriin. Nyt se raja on ollut 1 vuosi. Emme pidä tätä kohtuuttomana heikennyksenä. Samoin lähetettyjen työntekijöiden kuuluminen Suomen sosiaalivakuutukseen piiriin on tarkoitus rajata 5 vuoteen. Pidämme uudistusta perusteltuna, koska heitä ei veroteta Suomeen ja näin ollen he eivät osallistu vakuutuksen rahoittamiseen. Palumuutto Suomeen palauttaa asianomaiset kansalaiset vakuutuksen piiriin.

Suomesta lähetetyn työntekijän perheenjäsenen mahdollisuus osallistua työelämään ulkomailla helpottuu, mikä hyödyttää erityisesti naisia, kun lähetetyistä työntekijöistä EU- ja ETA-maissa ja Pohjolassa 71 % on miehiä ja kolmansissa maissa 75 % on miehiä. Työskentely kohdemaassa ei jättäisi puolisoa Suomen sosiaaliturvan ulkopuolelle enää ja parantaisi näin työmahdollisuuksia Suomeen paluun jälkeen, kun ei tule välttämättä vuosien katkosta uraan.

Lakiuudistuksessa apurahatutkijatkin otettaisiin sosiaaliturvaan tutkimustyön tekemisen perusteella eikä kuten nyt, asumisperusteisesti ja muiden siteiden Suomeen perusteella. (MYEL-vakuutus pitää ottaa kuten kotimaistenkin työntekijöiden). Tätä pidämme hyvänä asiana.

Katsomme myös, että lain monet pykälät vastaavat jo voimassa olevaa lainsäädäntöä, mutta nyt laki saadaan selkeämpään muotoon.

Helsinki 1.8.2018

Satu Henttonen
puheenjohtaja
p. 040 524 9199

Saija Kyllönen
varapuheenjohtaja

